

Jog- és állambölcselet

Záróvizsga-tételsor

**a 2012/2013-es tanévben (vagy azt követően) abszolutóriumot szerző
hallgatók részére!**

Tananyag:

1. *Államelmélet. A mérsékelt állam eszméje és elemei. I. Elmélettörténet.* (Szerk.: Bódig Mátyás - Györfi Tamás) Miskolc: Bíbor Kiadó, 2002.
2. *Államelmélet. A mérsékelt állam eszméje és elemei. II. Alapelvek és alapintézmények.* (Szerk.: Bódig Mátyás - Györfi Tamás) Miskolc: Bíbor Kiadó, 2002.
3. *Fejezetek a jogbölcseleti gondolkodás történetéből.* (Szerk.: Szabó Miklós) Miskolc: Bíbor Kiadó, 2004.
4. Szabó Miklós: *Rendszeres jogelmélet.* Miskolc: Bíbor Kiadó, 2015.
5. Szabó Miklós: *Ars iuris. A jogdogmatika alapjai.* Miskolc: Bíbor Kiadó, 2005.

Tételsor:

I. Államelmélet

1. Az újkori politikai gondolkodás
2. A klasszikus szerződéselméletek
3. A republikanizmus
4. A liberális gondolkodás fejlődése és alapelemei
5. A konzervativizmus
6. A szocializmus
7. Autoritás és legitimitás
8. A politikai kötelezettség igazolását célzó elméletek
9. Az anarchizmus és a polgári engedetlenség problémája
10. Autoritás és szuverenitás; az önkormányzás elve
11. Joguralom és politikai moralitás
12. A demokrácia fogalomtörténeti összefüggései; a többségi elv igazolási problémái
13. Az alkotmányos korlátok problémája; az alkotmánybíróságok igazolása
14. A közszféra és a magánszféra viszonyrendszere
15. Az életformák sokszínűsége és az állam feladatai
16. Az egyéni szabadság korlátozásának elvei
17. A társadalmi igazságosság elméletei (Nozick, Rawls, Hayek, Marx)
18. A jóléti állam
19. A nemzet mint a közösségi identitás alapja; a nemzeti identitás a mérsékelt államban
20. Az abszolút szuverenitás
21. A totalitarizmus

II. Jogelmélet

1. Természetjogtan
2. Jogpozitivizmus
3. Történeti és szociológiai jogelméletek
4. A jog társadalomelméleti megragadása: Luhmann, Habermas
5. A jogpozitivizmus kibontakozása: Austin, Kelsen
6. Modern jogpozitivizmus: Hart, Raz
7. Antipozitivista jogkonceptiók: Fuller, Dworkin
8. XX. századi természetjogtan: Radbruch, Finnis
9. Jogelméleti módszertan – A jogról való gondolkodás sokfélesége
10. Analitikai jogelmélet – A jog fogalma
11. Normatív jogelmélet – A jog értelme
12. A jog normativitása – Érvényesség, kényszer és szankció a jogban
13. A szabályalapú döntéshozatal sajátosságai és korlátai
14. Jogosultság és kötelezettség
15. A jog rendszerszerűsége
16. Jogalkotástan – A jog alkothatósága és a jogalkotói akarat korlátai
17. Ítélezés-elmélet – Jogi metodológia
18. Kritikai jogi gondolkodás
19. A normák értelmezése
20. Jogi argumentáció
21. A tények megállapítása